

KÜLASTAJA MEELESPEA

- Kasuta kanjonis liikumiseks selleks ettenähtud treppe ja laudteid.
- Hoia liivakivipaljandit.
- Telgi ja tee lõket ainult selleks ettevalmistatud kohas, eramaal küsi luba maaomanikult.
- Eramaa teed ja rajad ning veekogude kallastarjad on kasutamiseks päikesetõusust loojanguni.
- Sõidukiga liikle ainult selleks ettenähtud teel ja kasuta parklaid.
- Jalgratastega liikle teedel ja rattaradadel.
- Koeraga võib looduses liikuda vaid teda rihmas pidades.
- Kaitsealal võib korjata marju, seeni ja muid metsaande.

Kui näed looduse või külastusobjektide kahjustamist, teavita sellest keskkonnainspektsiooni tel 1313.

KAITSEALA VALITSEJA

Keskkonnaamet
Põlva-Valga-Võru regioon
Karja 17 a, 65608 Võru
tel +372 786 8360
www.keskkonnaamet.ee
voru@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAAMET

KAITSEALA KÜLASTUSE KORRALDAJA

RMK loodushoiuosakond
Lõuna-Eesti piirkond
Haanja teabepunkt
tel +372 782 9090
www.rmk.ee
haanja.teabepunkt@rmk.ee

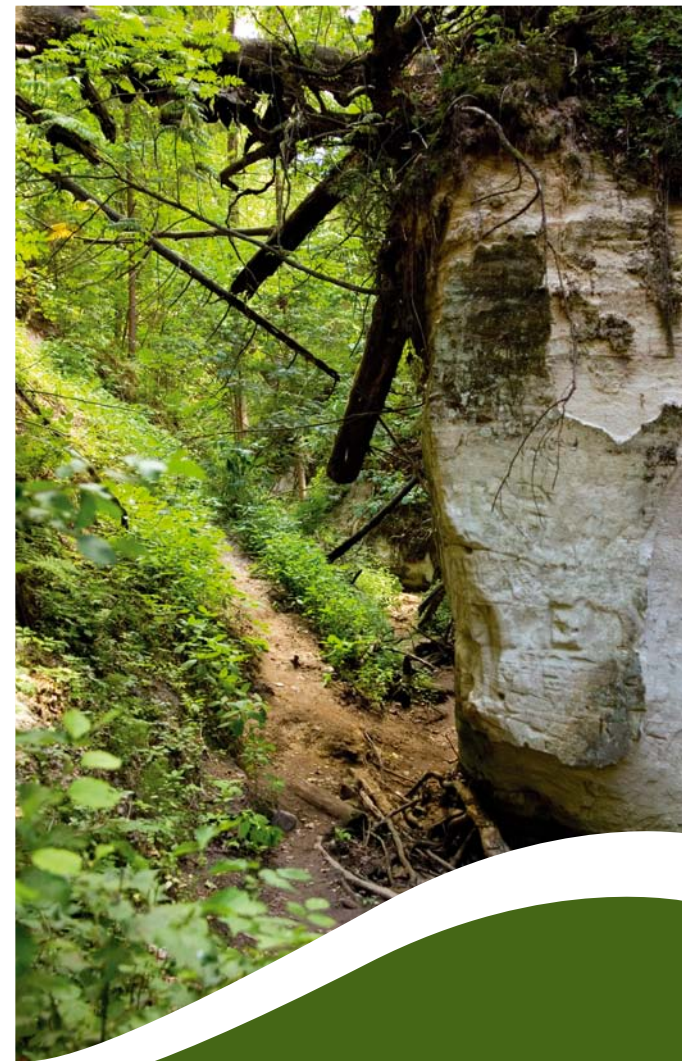
Trükise väljaandmist toetas:
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus

Trükise koostaja: Diana Pungar
Fotod: L. Michelson
Küljendus: Akriibia OÜ
Trükk: Aktaprint AS
Trükitud FSC sertifikaadiga paberile

KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

@Keskkonnaamet 2012

HINNI kanjon

Haanja looduspark

HINNI KANJON – SUURSUGUNE DEVONI LIIVAKIVI LOODUSMÄLESTIS

Kõrgeid liivakivist müüre leidub paljudes Lõuna-Eesti jõeorgudes (Piusa, Peetri, Võhandu, Ahja jm), kuid ei ole teada teisi sügavaid liivakivikanjoneid. Seega on Hinni kanjon ainulaadne Eestis.

Hinni kanjon on 15–20 meetri sügavune sälkorg, mis on lõikunud devoni ajastu Gauja lademe alumise osa Sietini kihistiku liivakivisse, olles selle lademe osa parim näide Eestis.

Kanjoni laius ülesvoolu minnes on 6–10 meetrit, kuid kitseneb kiiresti 3 m laiuseks. Kanjoni järskudel veerudel paljandub ligi 200 meetri ulatuses 5–6 meetri kõrguste püstiste seinte või pankadena valge kuni eritooni kollakas põimkihiline liivakivi. Tihti on näha roostepruune kihikesi, mille värv on põhjustatud raua oksüdeerumisest kvartsiterakeste ümber. Paljandi liivakivide põimkihilisus viitab sellele, et liiv settis ning tsementeerus madalas veekogus pika aja jooksul. Kanjonile lisavad erilisust risti-rästi mahalangenud puud ning väike allikakoobas. Hinni kanjoni põhjas voolab kiirevooluline Enni oja, mis suubub Kahrila järve Rõuge ürgorus.

ELUSTIK HINNI KANJONIS

Taimestik kanjonis paljanduvatel liivakividel on väga omapärane. Siin on esindatud mitmed haruldased liivakivipaljanditel kasvavad sambllaliigid nagu harilik koonik, läikiv pirn, väike saletipik, salupõikkupar, lame lühikupar, sinakas tähtsammal jt.

Hinni kanjoni ümbruses on levinud palumetsad, kus valitsevaks puuliigiks on kuusk. Kitsa ribana kasvab piki kanjoniit kaasik, mille kaaspuuliikideks on kuusk, haab, vaher ja hall lepp.

Aeg-ajalt võib kanjonisse eksida ringiuitav rebane, metskits või jännes. Ohtrasti elutseb siin aga närilisi.

DEVONI AJASTU

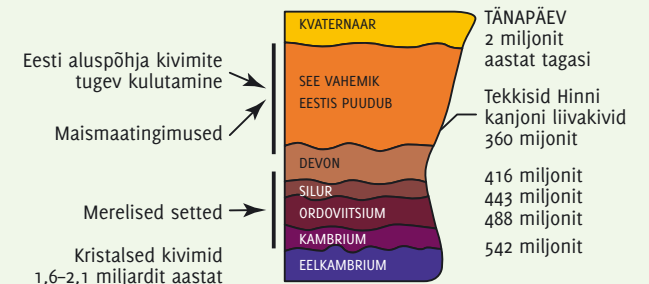
Devoni ajastu algas umbes 416 miljonit aastat tagasi ja kestis 55 miljonit aastat. Eesti asus Euroameerika ürgmandri koosseisus ekvaatori lähedal ning Soome ja Skandinaavia mäestikest lähtunud hiidjõed kandsid Eesti alale setteid. Sellest annavad tunnistust devonis settinud rohked liivakivid kui ka karbonaatsed kivimid. Devoni ajastu kivimite paksus võib kohati ulatuda 500 meetrini, kusjuures suurimad paksused on teada Kagu-Eestis.

GEOLOOGID TEAVAD RÄÄKIDA...

- Devoni ajastu on nime saanud samanimelise maakonna järgi Edela-Inglismaal.
- Devonis oli Maa kontinentide asend erinev tänapäevasest – suur osa kontinente oli ühendatud kaheks suureks superkontinendiks.
- Devoni vanusega kivimeid on teada kõikidelt kontinentidelt.
- Devonit kutsutakse ka kalade ajastuks, kuna kalad saavutasid märkimisväärse arvukuse kogu faunas.
- Devoni ajastul toimus maismaa asustamine uute eluvormidega: arenesid esimesed putukad, ämblikulaadsed, kahepaiksed, alguse sai suurte maismaataimede tormiline areng.

EESTIS ESINDATUD GEOLOOGILISED AJASTUD JA NENDE VANUS

HINNI KANJON – OSAKE HAANJA LOODUSPARGIST

Haanja looduspargi moodustatud 1991. aastal eesmärgiga kaitsta Haanjamaa kõrgustikel paiknevaid maastikke ja traditsioonilist elulaadi. Hinni kanjon asub range kaitsekorraga sihtkaitsevööndis, mille eesmärk on kaitsta Eestis omanäolist Devoni ajastu liivakivi paljandit.

Haanja looduspargi pindala on ~17 000 hektarit, hõlmates mitmeid huvitavaid loodusobjekte nagu kõrgeim „mäetipp“ Suur Munamägi (318,1 m), Eesti suurima suhtelise kõrgusega mägi Vällamägi (303,9 m, jalamilt tippu 84 m) ja selle jalamil kõige paksema turbakihiga (17 m) raba, Eesti sügavaim järv Rõuge Suurjärv (sügavus 38 m), kõige kõrgemal asuv veekogu Tuuljärv (257 m üle merepinna), sügavaim ürgorg Kütiorg (kuni 70 m) ning looduspargi suurima langusega (213 m) Piusa jõgi.

Hinni kanjon asub Haanja looduspargi loodeosas Rõuge ürgorus. Hinni kanjoni kui ka Rõuge ürgoruga saab tutvuda RÕUGE MATKARAJAL, mis kulgeb Rõuge ürgoru põhjas ja veerudel Rõuge Ööbikuorust kuni Hinni kanjonini. Matkaraja pikkus on umbes 10 km. Rada on võimalik läbida mõlemas suunas.